

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішення двадцятої сесії
Деснянської селищної ради
восьмого скликання
від 20.12. 2021 р
Селищний голова

_____Юрій ОСТАШЕВСКИЙ

С Т А Т У Т

Деснянського ліцею

Деснянської селищної ради

(нова редакція)

2021 р

1. Загальні положення.

1.1. Деснянський ліцей Деснянської селищної ради (далі – Деснянський ліцей) – комунальний заклад загальної середньої освіти. Має статус опорного закладу та є правонаступником Опорного закладу «Деснянський навчально-виховний комплекс «гімназія - загальноосвітня школа I ступеня» Деснянської селищної ради Чернігівської області.

1.2. Повне найменування закладу освіти: Деснянський ліцей Деснянської селищної ради. Скорочене найменування: Деснянський ліцей.

1.3. До складу Деснянського ліцею входить територіально відокремлений структурний підрозділ – Морівська філія, яка забезпечує реалізацію права громадян на здобуття початкової та базової освіти.

1.4. Місцезнаходження Деснянського ліцею : 17024, Україна, Чернігівська область, Чернігівський район, смт. Десна, вулиця О. Довженка, будинок 34.

Телефон 046-46-47067, 046-46-46457, електронна адреса: desnalyceum@ukr.net , адреса сайту: <http://desna-nvk.edukit.cn.ua/>

Місцезнаходження Морівської філії: 17021, Україна, Чернігівська область, Чернігівський район, село Морівськ, вул. Петра Хонича, 29. Електронна адреса: morivskzosh@ukr.net.

1.5. Деснянський ліцей є юридичною особою, має печатку, штамп, ідентифікаційний номер, може мати самостійний баланс та рахунок в установі банку і державного казначейства. Філія не є юридичною особою і діє на підставі Положення, яке затверджується засновником відповідно до чинного законодавства.

1.6. Засновником ліцею є Деснянська селищна рада. Засновник та/або уповноважений ним орган здійснює фінансування закладу освіти, його матеріально-технічне забезпечення, надає необхідні будівлі, інженерні комунікації, обладнання, встановлює їх статус та мікрорайон обов'язкового обслуговування, організовує будівництво і ремонт приміщень, їх господарське обслуговування, харчування учнів.

1.7. Ліцей і здійснює свою діяльність відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», інших законодавчих актів України, наказів Міністерства освіти і науки України, інших центральних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, цього Статуту.

1.8. Деснянський ліцей має власну символіку: прапор, гімн, герб.

1.9. Медичне обслуговування учнів та відповідні умови для його організації забезпечуються засновником і здійснюються комунальним закладом «Деснянський центр первинної медико-санітарної допомоги» Деснянської селищної ради та штатною медичною сестрою Деснянського ліцею.

1.10. Ліцей є громадсько-активним закладом освіти.

2. Мета та завдання.

2.11. Головною метою Деснянського ліцею є забезпечення реалізації права громадян на здобуття повної загальної середньої освіти.

2.12. Головним завданням закладу є :

2.12.1. розвиток і формування соціально-зрілої, творчої, відповідальної особистості – ГРОМАДЯНИНА УКРАЇНИ;

2.12.2.розвиток природних позитивних нахилів, здібностей і обдарованості, творчого мислення, потреби і вміння самовдосконалюватися; формування громадянської позиції, власної гідності, готовності до трудової діяльності, відповідальності за свої дії, створення сприятливих умов для самовираження особистості учнів у різних видах діяльності, їх повноцінного, психічного, фізичного розвитку, умов для здобуття учнями освіти понад державний освітній мінімум; надання учням можливості для реалізації індивідуальних творчих потреб; пошук і відбір для навчання творчо обдарованих та здібних дітей, здійснення науково-практичної підготовки талановитої молоді, збагачення на цій основі інтелектуального, творчого потенціалу держави;

2.12.3.оновлення змісту освіти, розробка форм навчання та виховання;

2.12.4.забезпечення поглибленого вивчення окремих дисциплін, однієї або декількох іноземних мов, природничо-математичного та гуманітарного циклу предметів на основі інтеграції навчального матеріалу, введення нових дисциплін з метою підготовки молоді до вступу у вищі навчальні заклади;

2.12.5.здійснення науково-практичної підготовки талановитої учнівської молоді;

2.12.6.пошук, відбір, навчання, виховання і розвиток творчо обдарованих і здібних дітей;

2.12.7. збагачення інтелектуального, творчого і культурного потенціалу України;

2.12.8.забезпечення розвитку дитини як особистості, її нахилів, інтересів, здібностей, самовизначення, саморозвитку, самореалізації;

2.12.9.надання учням Деснянського ліцею можливостей для реалізації індивідуальних потреб, оволодіння системою знань і практичних умінь та навичок наукової, експериментально-дослідницької діяльності, окремих видів професійної підготовки;

2.12.10.розвиток здібностей старшокласників до професійного самовизначення, формування в них раціональних навичок навчальної праці, які необхідні для безперервної освіти;

2.12.11. пошук, розробка і апробація нового змісту навчання і виховання, методів і форм його реалізації, накопичення і розповсюдження досвіду роботи подібних навчальних закладів у нашій країні та за кордоном;

2.13.Діяльність закладу будується на принципах :

- гуманізму і демократизму;
- незалежності від політичних, громадських та релігійних об'єднань, поєднання державного управління і громадського самоврядування, доступності, рівності умов для кожного учня, диференціації змісту і форми освіти, розвиваючого характеру навчання;
- поєднання загальнолюдських і національних цінностей;
- науковості;
- взаємозв'язку розумового, морального, фізичного й естетичного виховання.

2.14.Заклад освіти несе відповідальність перед собою, суспільством і державою за :

- реалізацію головних завдань, визначених Законом України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та Положення про загальноосвітній навчальний заклад;
- дотримання умов, що визначаються Стратегією розвитку Деснянського ліцею Деснянської селищної ради, Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти в Деснянському ліцеї, Положенням про академічну

доброчесність в Деснянському ліцеї, іншими внутрішніми положеннями, рішеннями педагогічної ради закладу, наказами керівника та висновками зовнішнього інституційного аудіювання;

- дотримання безпечних умов освітньої діяльності;
- дотримання договірних зобов'язань з іншими суб'єктами освітньої, наукової діяльності;
- дотримання фінансової дисципліни.

2.15. Заклад освіти самостійно приймає рішення і здійснює діяльність у межах компетенції, передбаченої чинним законодавством.

2.16. Випускники закладу освіти одержують документ про освіту встановленого зразка.

3. Організація освітнього процесу.

3.1. Деснянський ліцей працює за навчальними планами та освітніми програмами Міністерства освіти і науки України для закладів загальної середньої освіти, спеціалізованих класів з поглибленим вивченням окремих предметів, а також за індивідуальними навчальними планами і програмами, які розробляються педагогами ліцею на основі типових навчальних планів і освітніх програм Міністерства освіти і науки України і затверджується педагогічною радою закладу.

3.2. Відповідно до робочого навчального плану педагогічні працівники закладу добирають програми, підручники, навчальні посібники, що мають гриф Міністерства освіти і науки України, а також науково-методичну літературу, дидактичні матеріали, форми, методи, засоби освітньої діяльності, що мають забезпечувати виконання статутних завдань та здобуття освіти Державного стандарту.

3.3. Заклад обирає форми, засоби і методи навчання та виховання відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» та цього Статуту з урахуванням специфіки, профілю та інших особливостей організації освітнього процесу.

3.4. У Деснянському ліцеї освітня діяльність поєднується з науково-методичною, науково - дослідною та експериментальною роботою.

3.5. Заклад може виконувати освітні програми і надавати платні послуги на договірній основі згідно з переліком, затвердженим Кабінетом Міністрів України.

3.6. Заклад здійснює освітню діяльність за класно-урочною формою навчання. Застосовуються лекційно-семінарські заняття, змішана та дистанційна форми навчання, співбесіди, практикуми, консультації, самостійні дослідницькі і лабораторно-практичні роботи, екскурсії і т.д.

3.7. Обсяг навчального навантаження не перевищує граничного навантаження на тиждень. На факультативи відводиться необхідна кількість годин від зазначеного тижневого навантаження і залежить від профілю навчання.

3.8. У закладі варіативність загальної середньої освіти забезпечується наявністю в її змісті таких компонентів :

- державний: визначається Міністерством освіти;
- шкільний: визначається закладом освіти з урахуванням інтересів і побажань учнів, їх батьків.

3.9. Деснянський ліцей здійснює освітню діяльність за очною(денною) формою навчання. Дистанційна, мережева, екстернат на, сімейна(домашня) форми, форма

педагогічного патронажу організовуються за потреби відповідно до чинного законодавства.

3.10. Прийом учнів до Деснянського ліцею здійснюється без проведення конкурсного відбору за наказом директора на підставі письмової заяви батьків або осіб що їх замінюють.

3.11. Навчальний рік у Деснянському ліцеї розпочинається 1 вересня і закінчується не пізніше 1 липня наступного року. Тривалість канікул протягом року становить менше 30 календарних днів.

3.12. Щоденна кількість і послідовність навчальних занять визначається розкладом. Він складається відповідно до санітарно-гігієнічних та педагогічних вимог, затверджується керівником закладу за погодженням з профспілковим комітетом та іншими уповноваженими органами.

3.13. Тривалість навчальних занять, перерв, позакласних заходів встановлюється у відповідності до нормативних актів Міністерства освіти і науки України та затверджується керівником закладу за погодженням із педагогічною радою закладу. Тривалість уроків в 1-х класах – 35 хвилин, в 2-4-х – 40 хвилин, в 5-11-х – 45 хвилин.

3.14. Використання, визначення характеру, змісту і обсягу домашніх завдань є компетенцією педагогічних працівників. Домашні завдання пропонуються з урахуванням психологічних і педагогічних вимог та індивідуальних особливостей і навичок читання художньої літератури, праці з довідниками, енциклопедіями. Повинно обмежуватись використання завдань, виконання яких вимагає великих затрат часу: складання схем, карт, креслень, замальовок, підготовка доповідей, рефератів, домашніх творів. Письмові домашні завдання мають бути мінімального обсягу, вони не повинні перевищувати 1/3 навчального навантаження на уроці : у 1-х класах домашні завдання не задаються, 2-х класах – 45 хвилин, 3-х класах – 1 годину 10 хвилин, 4-х класах – 1 годину 30 хвилин, 5-9 класах – 2 години, у 10-11 класах – 3 години.

3.15. Навчання у випускних 4,9,11-х класах закладу закінчується державною підсумковою атестацією. Зміст, форма і порядок проведення та випуску учнів встановлюється Міністерством освіти і науки України.

3.16. Вся позаурочна виховна робота в закладі ведеться з урахуванням побажань батьків, інтересів, нахилів, здібностей учнів на принципах добровільності, самостійності, вибору видів діяльності, взаємоповаги і співробітництва.

3.17. Проєктна потужність Деснянського ліцею 1500 учнів. При наявності педагогічних кадрів і приміщень класи можуть ділитися на дві групи:

- при вивченні рідної мови, державної, іноземної та інших мов при наповнюваності 27 і більше учнів;

- при проведенні семінарських, лабораторних і практичних занять з профільних дисциплін в класах з поглибленим вивченням з кількістю 27 і більше учнів;

- при поглибленому вивченні іноземних мов клас ділиться на групи по 8-10 учнів у кожній;

- при проведенні трудового та професійного навчання за наявності в класі 27 і більше учнів, практичних занять на уроках з основ інформатики за наявності в класі 16 і більше учнів;

- у класах, у кожному з яких 27 учнів, уроки фізкультури можуть проводитись окремо для хлопчиків і дівчаток при умові, якщо в кожній з таких груп буде не менше 8 чоловік.

3.18. Система оцінювання знань учнів у закладі встановлюється відповідно до загальноприйнятої Міністерством освіти і науки України 12-ти бальної системи.

3.19. Доцільність виставлення учням оцінки з поведінки, її критерії визначаються рішенням педагогічної ради закладу.

3.20. Відволікання учнів від навчальних занять для проведення інших видів діяльності забороняється (крім випадків, передбачених законодавством). Залучення учнів до видів діяльності, не передбаченої навчальною програмою та робочим навчальним планом закладу дозволяється лише за їх згодою та згодою батьків або осіб, що їх замінюють.

3.21. За результатами навчання учням (випускникам) видається відповідний документ(табель, свідоцтво про базову загальну середню освіту, свідоцтво про повну загальну середню освіту).

3.22. Цілі виховного процесу в закладах визначаються на основі принципів, закладених у Конституції України, законів України, Стратегії розвитку закладу, інших нормативно-правових актів.

3.23. У закладі забороняється утворення та діяльність організаційних структур, політичних партій, а також релігійних організацій і воєнізованих формувань. Примусове залучення учнів закладу до вступу в будь-які об'єднання громадян, громадські, громадсько-політичні, релігійні організації і воєнізовані формування, а також до діяльності в зазначених організаціях, участі в агітаційній роботі та політичних акціях забороняється.

3.24. Дисципліна в закладі дотримується на основі взаємоповаги усіх учасників освітнього процесу, дотримання правил внутрішнього розпорядку та Статуту навчального закладу (додаток 1). Застосування методів фізичного та психологічного насильства до учнів, вчителів та працівників закладу забороняється.

3.25. До викладацької діяльності можуть залучаються працівники вищих навчальних закладів, з якими підписані договори про співробітництво.

3.26. Взаємовідносини закладу з юридичними і фізичними особами визначаються згідно з чинним законодавством, договорами, що укладені між ними.

3.27. В закладі для учнів 1-4 класів з урахуванням потреб батьків або осіб, які їх замінюють, при наявності належної навчально-матеріальної бази, педагогічних працівників, обслуговуючого персоналу можуть створюватися групи продовженого дня. Зарахування до груп продовженого дня і відрахування дітей із них здійснюється наказом керівника навчального закладу на підставі заяви батьків або осіб, які їх замінюють.

4. Учасники освітнього процесу.

4.1. Учасниками освітнього процесу в Деснянському ліцеї є :

- учні;
- педагогічні працівники;
- інші працівники;
- батьки або особи, що їх замінюють;
- представники підприємств, установ, громадських організацій, асоціацій, які беруть участь у навчально-виховній роботі, педагогічні працівники ВНЗ.

4.2. Статус, права та обов'язки учасників освітнього процесу визначаються Законом України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», іншими актами законодавства, Статутом та правилами внутрішнього розпорядку закладу.

4.3. За успіхи у навчанні для учнів Деснянського ліцею встановлюються такі форми морального та матеріального заохочення:

- учні можуть нагороджуватися Похвальними листами, порядок видачі яких визначається відповідними нормативними документами;
- учням, які закінчили 9-й клас гімназії, видається свідоцтво про базову загальну середню освіту, а тим, які мають навчальні досягнення високого рівня (10-12 балів) – свідоцтво про базову загальну середню освіту з відзнакою;
- учні, які мають навчальні досягнення високого рівня у вивченні одного або декількох предметів, у встановленому порядку нагороджуються Похвальною грамотою «За особливі успіхи у вивченні окремих предметів»;
- випускники, які досягли особливих успіхів у навчанні, нагороджуються у встановленому порядку Золотою та Срібною медалями;
- учням може надаватися додатково соціальна і матеріальна допомога за рахунок місцевого бюджету, міністерств та відомств, підприємств, установ, організацій, а також з інших надходжень;
- за успіхи у навчанні (праці) для учасників освітнього процесу встановлюються такі форми морального і матеріального заохочення, як подяки, премії, нагородження цінними подарунками.

4.4. Учні мають право :

- обирати профілі, форму навчання, індивідуальні програми, позакласні заняття, користуватися навчально-виробничою, науковою, матеріально-технічною, культурно-спортивною, побутовою базою закладу; на інформацію з усіх галузей знань ;
- брати участь у науково-дослідницькій, експериментальній, конструкторській та інших видах науково-практичної діяльності, конференціях, олімпіадах, виставках, конкурсах;
- брати участь в обговоренні і вносити власні пропозиції щодо організації освітньої діяльності, дозвілля учнів;
- брати участь у добровільних самодіяльних об'єднаннях, творчих студіях, клубах, гуртках, групах за інтересами тощо;
- на отримання додаткових, в тому числі платних навчальних послуг;
- на участь в роботі органів громадського і учнівського самоврядування закладу;
- на повагу людської гідності, вільне вираження поглядів та переконань;
- на захист від будь-яких форм експлуатації, психічного і фізичного насильства, від дій педагогічних та інших працівників, які порушують їх права, принижують честь і гідність;
- на безпечні і нешкідливі умови навчання та праці.

4.5. Учні зобов'язані :

- бути справжніми громадянами своєї Батьківщини - України, знати і поважати Герб, Прапор та Гімн своєї держави, шанувати національні традиції українського народу;
- дотримуватись законодавства України;
- виконувати вимоги Статуту, правила внутрішнього розпорядку, рішення органів громадського та учнівського самоврядування, правила поведінки учнів (додаток № 1);

- наполегливо оволодівати знанням, вміннями, практичними навичками у обов'язі, не меншому ніж визначено державним стандартом загальної середньої освіти;
- підвищувати свій загальний культурний рівень;
- брати участь у пошуковій та науковій діяльності, передбаченій навчальними програмами та навчальним планом закладу, його Статутом;
- дотримуватись вимог законодавства, моральних, етичних норм, поважати честь і гідність інших учнів та працівників;
- виконувати вимоги педагогічних та інших працівників закладу відповідно до Статуту, правил внутрішнього розпорядку закладу, правил поведінки учнів;
- дбайливо ставитися до державного, громадського і особистого майна, майна інших учасників освітнього процесу;
- дбати про власну гігієну та охайний зовнішній вигляд.

4.6. За невиконання учасниками освітнього процесу своїх обов'язків, порушення Статуту, правил внутрішнього розпорядку та правил поведінки учнів на них можуть накладатися стягнення відповідно до законодавства.

4.7. Педагогічним працівником повинна бути особа з високими моральними якостями, яка має відповідну педагогічну освіту, належний рівень професійної підготовки, забезпечує результативність та якість своєї роботи, фізичний та психічний стан здоров'я якої дає змогу виконувати професійні обов'язки в навчальних закладах системи загальної середньої освіти.

До педагогічної діяльності у закладі не допускаються особи, яким вона заборонена за медичними показниками, за вироком суду.

4.8. Педагогічні працівники приймаються на роботу у заклад керівником Деснянського ліцею, за трудовим договором чи контрактом. Договір (контракт) може бути припинений раніше обумовленого терміну у разі невиконання умов договору (контракту), невиконання посадових обов'язків, порушення трудової дисципліни та за рішенням атестаційної комісії.

4.9. Керівництво Деснянським ліцеєм здійснює директор в межах чинного законодавства. Керівництво філією опорного закладу здійснює завідувач філією відповідно до законодавства, Статуту та положення про філію.

Директор відповідає за діяльність Деснянського ліцею, розпоряджається в установленому порядку майном та коштами закладу, забезпечує розвиток матеріально-технічної бази закладу.

Директор Деснянського ліцею призначає завідувачів філій та їх заступників. За поданням завідувачів філій директор Деснянського ліцею призначає педагогічних працівників та працівників філій.

Директор Деснянського ліцею призначає заступників, керівників предметно-методичних комісій, класних керівників, завідуючих навчальними кабінетами, майстернями, права та обов'язки яких визначаються нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, правилами внутрішнього розпорядку та Статуту закладу.

4.10. Не допускається відволікання педагогічних працівників від виконання професійних обов'язків крім випадків, передбачених законодавством. Залучення педагогічних працівників до участі у видах робіт, не передбачених робочим навчальним планом, навчальними програмами, посадовими обов'язками та іншими документами, що регламентують діяльність навчального закладу, здійснюється лише за їх згодою.

4.11. Педагогічні працівники закладу підлягають атестації відповідно до порядку, встановленого Міністерством освіти і науки України. Педагогічні працівники, які не відповідають займаній посаді за результатами атестації або систематично порушують Статут, правила внутрішнього трудового розпорядку, не виконують посадових обов'язків, умов договору, контракту, звільняються з роботи згідно з чинним законодавством.

4.12. Педагогічні працівники Деснянського ліцею мають право :

- самостійно обирати форми, методи та способи освітньої діяльності, не шкідливі для здоров'я учнів;
- брати участь у роботі предметно-методичних комісій, нарад, зборів закладу та інших органів самоврядування закладу, в заходах, пов'язаних з організацією освітньої діяльності;
- обирати форми та здійснювати підвищення своєї кваліфікації; навчатися у вищих навчальних закладах і закладах системи підготовки та підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- проходити атестацію для здобуття відповідної кваліфікаційної категорії та отримувати її в разі успішного проходження атестації;
- проводити в установленому порядку науково-дослідницьку, експериментальну та пошукову роботу;
- вносити керівництву закладу і органам управління освітою пропозиції щодо поліпшення освітньої діяльності;
- на соціальне і матеріальне забезпечення відповідно до законодавства;
- об'єднуватися у професійні спілки та бути членами інших об'єднань громадян, діяльність яких не заборонена законодавством;
- порушувати питання захисту прав, професійної та людської честі і гідності;
- на користування оплачуваною відпусткою відповідно до чинного законодавства;
- одержувати компенсації при втраті роботи в зв'язку із змінами в організації роботи закладу ;
- отримання пенсії, у тому числі і за вислугу років.

4.13. Педагогічні працівники Деснянського ліцею зобов'язані :

- забезпечувати належний рівень викладання навчальних дисциплін відповідно до навчальних програм з дотриманням вимог державного стандарту загальної середньої освіти;
- контролювати рівень навчальних досягнень учнів;
- нести відповідальність за відповідність оцінювання навчальних досягнень учнів критеріям оцінювання, затвердженим Міністерством освіти і науки України, доводити результати навчальних досягнень учнів до відома них самих, батьків, осіб, що їх замінюють та керівника навчального закладу;
- сприяти розвитку інтересів, нахилів та здібностей дітей, а також збереженню їх здоров'я;
- виховувати повагу до державної символіки, принципів загальнолюдської моралі;
- виконувати Статут закладу, правила внутрішнього розпорядку, умови трудового договору (контракту);
- брати участь у роботі педагогічної ради;

- виховувати в учнів шанобливе ставлення до батьків, жінок, старших за віком осіб, повагу до народних традицій та звичаїв, духовних і культурних надбань народу;
- готувати учнів до самостійного життя з дотриманням принципів взаєморозуміння, злагоди між усіма народами, етнічними, національними та релігійними групами;
- дотримуватись педагогічної етики, моралі, поважати особисту гідність учнів та їх батьків;
- постійно підвищувати свій професійний рівень, педагогічну майстерність, рівень загальної і політичної культури;
- виконувати накази і розпорядження керівника навчального закладу, органів управління освітою;
- вести відповідну документацію;
- володіти навичками з надання домедичної допомоги дітям (п.3 ст.22 ЗУ «Про повну загальну середню освіту»).

4.14. Непедагогічні працівники приймаються на роботу і звільняються директором Деснянського ліцею згідно з чинним законодавством. Їхні права і обов'язки регулюються трудовим законодавством, цим Статутом та правилами внутрішнього трудового розпорядку закладу.

4.15. Батьки учнів (особи, що їх замінюють) є учасниками освітнього процесу з моменту зарахування їхніх дітей до Деснянського ліцею.

4.16. Батьки учнів та особи, які їх замінюють, мають право :

- обирати заклад освіти та форми навчання і виховання дітей;
- створювати батьківські громадські організації та брати участь в їх діяльності, обирати і бути обраними до батьківських громад та органів громадського самоврядування;
- звертатися до органів управління освітою, керівника закладу і органів громадського самоврядування з питань навчання і виховання дітей;
- приймати рішення про участь дитини в науковій, спортивній, трудовій, пошуковій та інноваційній діяльності закладу;
- брати участь у заходах, спрямованих на поліпшення організації освітнього процесу та зміцнення матеріально-технічної бази закладу;
- на захист законних інтересів дітей в органах громадського самоврядування закладу та у відповідних державних, судових органах.

4.17. Батьки та особи, які їх замінюють, є відповідальними за здобуття дітьми повної загальної середньої освіти, їх виховання і зобов'язані :

- створювати умови для здобуття дитиною повної загальної середньої освіти за будь-якою формою навчання;
- забезпечувати дотримання дітьми вимог Статуту закладу і правил поведінки учнів;
- поважати честь і гідність дитини та працівників закладу;
- постійно дбати про фізичне здоров'я, психічний стан дітей, створювати належні умови для розвитку їх природних здібностей;
- виховувати працелюбність, почуття доброти, милосердя, шанобливе ставлення до Вітчизни, сім'ї, державної та рідної мов, повагу до національної історії, культури, цінностей інших народів;
- виховувати у дітей повагу до законів, прав, основних свобод людини.

4.18. У разі невиконання батьками або особами, які їх замінюють, обов'язків, передбачених законодавством, заклад може порушувати в установленому порядку клопотання про відповідальність таких осіб, у тому числі позбавлення ними батьківських прав.

5. Управління навчальним закладом.

5.1. Управління Деснянським ліцеєм здійснюється засновником та відділом освіти Деснянської селищної ради. Безпосереднє керівництво Деснянським ліцеєм і його філією здійснює директор. Керівником закладу освіти може бути особа, яка є громадянином України, вільно володіє державною мовою, має вищу освіту ступеня не нижче магістра, стаж педагогічної та/або науково-педагогічної роботи не менше трьох років, організаторські здібності, стан фізичного і психічного здоров'я, що не перешкоджає виконанню професійних обов'язків, пройшла конкурсний відбір та визнана переможцем конкурсу.

Призначення та звільнення завідуючого філією, заступників директора Деснянського ліцею і заступника завідуючого філією здійснюється директором Деснянського ліцею з дотриманням чинного законодавства України.

5.2. Керівник закладу загальної середньої освіти має право:

- діяти від мені закладу без довіреності та представляти заклад у відносинах з іншими особами;
- підписувати документи з питань освітньої, фінансово-господарської та іншої діяльності закладу;
- приймати рішення щодо діяльності закладу в межах повноважень, визначених законодавством та строковим трудовим договором, у тому числі розпоряджатися в установленому порядку майном закладу та його коштами;
- призначати на посаду, переводити на іншу посаду та звільняти з посади працівників закладу освіти, визначати їхні посадові обов'язки, заохочувати та притягати до дисциплінарної відповідальності, а також вирішувати інші питання, пов'язані з трудовими відносинами, відповідно до вимог законодавства;
- визначати режим роботи закладу;
- ініціювати перед засновником або уповноваженим ним органом питання щодо створення або ліквідації структурних підрозділів;
- видавати відповідно до своєї компетенції накази і контролювати їх виконання;
- укладати угоди (договори, контракти) з фізичними та/або юридичними особами відповідно до своєї компетенції;
- звертатися до центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти із заявою щодо проведення позапланового інституційного аудиту, зовнішнього моніторингу якості освіти та/або громадської акредитації закладу;
- приймати рішення з інших питань діяльності закладу освіти.

5.3. Керівник закладу загальної середньої освіти зобов'язаний:

- виконувати Закон України «Про повну загальну середню освіту», Закон України «Про освіту» та інші акти законодавства, а також забезпечувати та контролювати їх виконання працівниками закладу, зокрема в частині організації освітнього процесу державною мовою;
- планувати та організовувати діяльність закладу загальної середньої освіти;
- розробляти проект кошторису та подавати його засновнику або уповноваженому ним органу на затвердження;

- надавати щороку засновнику пропозиції щодо обсягу коштів, необхідних для підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- організовувати фінансово-господарську діяльність закладу загальної середньої освіти в межах затвердженого кошторису;
- забезпечувати розроблення та виконання стратегії розвитку закладу загальної середньої освіти;
- затверджувати правила внутрішнього розпорядку закладу;
- затверджувати посадові інструкції працівників закладу загальної середньої освіти;
- організовувати освітній процес та видачу документів про освіту;
- затверджувати освітню (освітні) програму (програми) закладу загальної середньої освіти відповідно до цього Закону;
- створювати умови для реалізації прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу, в тому числі реалізації академічних свобод педагогічних працівників, індивідуальної освітньої траєкторії та/або індивідуальної програми розвитку учнів, формування у разі потреби індивідуального навчального плану;
- затверджувати положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в закладі загальної середньої освіти, забезпечити її створення та функціонування;
- забезпечувати розроблення, затвердження, виконання та моніторинг виконання індивідуальної програми розвитку учня;
- контролювати виконання педагогічними працівниками та учнями (учнем) освітньої програми, індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану;
- забезпечувати здійснення контролю за досягненням учнями результатів навчання, визначених державними стандартами повної загальної середньої освіти, індивідуальною програмою розвитку, індивідуальним навчальним планом;
- створювати необхідні умови для здобуття освіти особами з особливими освітніми потребами;
- сприяти проходженню атестації та сертифікації педагогічними працівниками;
- створювати умови для здійснення дієвого та відкритого громадського нагляду (контролю) за діяльністю закладу загальної середньої освіти;
- сприяти та створювати умови для діяльності органів громадського самоврядування в закладі загальної середньої освіти;
- формувати засади, створювати умови, сприяти формуванню культури здорового способу життя учнів та працівників закладу загальної середньої освіти;
- створювати в закладі загальної середньої освіти безпечне освітнє середовище, забезпечувати дотримання вимог щодо охорони дитинства, охорони праці, вимог техніки безпеки;
- організовувати харчування та сприяти медичному обслуговуванню учнів відповідно до законодавства;
- забезпечувати відкритість і прозорість діяльності закладу загальної середньої освіти, зокрема шляхом оприлюднення публічної інформації відповідно до вимог законів України “Про освіту”, “Про доступ до публічної

інформації” та “Про відкритість використання публічних коштів” та інших законів України;

- здійснювати зарахування, переведення, відрахування учнів, а також їх заохочення (відзначення) та притягнення до відповідальності відповідно до вимог законодавства;

- організувати документообіг, бухгалтерський облік та звітність відповідно до законодавства;

- звітувати щороку на загальних зборах (конференції) колективу про свою роботу та виконання Стратегії розвитку Деснянського ліцею;

- виконувати інші обов’язки, покладені на нього законодавством, засновником, установчими документами закладу загальної середньої освіти, колективним договором, строковим трудовим договором.

5.4. Керівник закладу загальної середньої освіти зобов’язаний протягом першого року після призначення на посаду пройти курс підвищення кваліфікації з управлінської діяльності обсягом не менше 90 навчальних годин.

5.5. Керівник закладу загальної середньої освіти має права та обов’язки педагогічного працівника, визначені Законом України “Про освіту”, та несе відповідальність за виконання обов’язків, визначених законодавством, установчими документами закладу освіти і строковим трудовим договором.

5.6. Керівник закладу є головою педагогічної ради, постійно діючого колегіального органу управління закладом.

5.7. Засідання педагогічної ради проводяться в міру потреби, але не менш як чотири рази на рік.

5.8. Педагогічна рада :

- затверджує стратегію розвитку закладу освіти та річний план роботи;

- схвалює освітню (освітні) програму (програми), зміни до неї (них) та оцінює результати її (їх) виконання;

- правила внутрішнього розпорядку, положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти;

- приймає рішення щодо вдосконалення і методичного забезпечення освітнього процесу;

- приймає рішення щодо переведення учнів на наступний рік навчання, їх відрахування, притягнення до відповідальності за невиконання обов’язків, а також щодо відзначення, морального та матеріального заохочення учнів та інших учасників освітнього процесу;

- розглядає питання підвищення кваліфікації педагогічних працівників, розвитку їх творчої ініціативи, професійної майстерності, визначає заходи щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників, формує та затверджує річний план підвищення кваліфікації педагогічних працівників;

- приймає рішення щодо визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічного працівника, отриманих ним поза закладами освіти, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою;

- приймає рішення щодо впровадження в освітній процес педагогічного досвіду та інновацій, участі в дослідницькій, експериментальній, інноваційній діяльності, співпраці з іншими закладами освіти, науковими установами, фізичними та юридичними особами, які сприяють розвитку освіти;

- може ініціювати проведення позапланового інституційного аудиту, громадської акредитації, зовнішнього моніторингу якості освіти та/або освітньої діяльності закладу загальної середньої освіти;
- розглядає інші питання, віднесені законом та/або Статутом закладу освіти до її повноважень.

5.9. Рішення педагогічної ради приймається простою більшістю голосів при наявності на засідання не менше 2/3 її членів. У разі рівного розподілу голосів голос голови педагогічної ради є визначальним.

5.10. Самоврядування працівників закладу освіти.

5.10. 1. Вищим органом громадського самоврядування працівників закладу освіти є загальні збори трудового колективу закладу освіти. Порядок та періодичність скликання (не менш як один раз на рік), порядок прийняття рішень, чисельність, склад загальних зборів трудового колективу, інші питання діяльності, що не врегульовані законодавством, визначаються статутом і колективним договором (за наявності) закладу освіти.

5.10. 2. Загальні збори трудового колективу:

- розглядають та схвалюють проект колективного договору;
- затверджують правила внутрішнього трудового розпорядку;
- визначають порядок обрання, чисельність, склад і строк повноважень комісії з трудових спорів;
- обирають комісію з трудових спорів.

5.10. 3. Загальні збори трудового колективу можуть утворювати комісію з питань охорони праці та здійснювати інші повноваження, визначені законодавством.

5.10.4. Рішення загальних зборів трудового колективу підписуються головою на засіданні та секретарем.

5.10. 5. Рішення загальних зборів трудового колективу, прийняті у межах їх повноважень, є обов'язковими до виконання всіма працівниками закладу освіти.

5.11. У закладі за рішенням загальних зборів (конференції) можуть створюватися і діяти учнівський парламент, батьківський комітет (група), предметно-методичні комісії, інші комісії, асоціації, положення про які розробляє і затверджує Міністерство освіти і науки України.

5.12. Батьківське самоврядування Деснянського ліцею:

– у закладах освіти та їх структурних підрозділах може діяти батьківське самоврядування. Батьківське самоврядування здійснюється батьками учнів як безпосередньо, так і через органи батьківського самоврядування, з метою захисту прав та інтересів учнів, організації їх дозвілля та оздоровлення, громадського нагляду (контролю) в межах повноважень, визначених законами та статутом закладу освіти

- батьки мають право утворювати різні органи батьківського самоврядування (в межах класу, закладу освіти, за інтересами тощо);
- батьки можуть розглядати будь-які питання і приймати рішення, крім тих, що належать до компетенції інших органів управління чи органів громадського самоврядування закладу освіти;
- рішення органу батьківського самоврядування виконується батьками виключно на добровільних засадах;
- рішення органу батьківського самоврядування з питань організації освітнього процесу та/або діяльності закладу освіти можуть бути реалізовані

виключно за рішенням керівника закладу освіти, якщо таке рішення не суперечить законодавству;

– рішення, заходи та форми батьківського самоврядування не повинні призводити до надання іншим учасникам освітнього процесу привілеїв чи обмежень за будь-якою ознакою, порушувати їхні права та/або законні інтереси, а також не можуть бути підставою для прийняття управлінських рішень, що не відповідають законодавству;

– органи батьківського самоврядування мають право, але не зобов'язані оформляти свої рішення відповідними протоколами;

– працівники закладів освіти не мають права втручатися в діяльність батьківського самоврядування, а також збирати чи зберігати протоколи засідань органів батьківського самоврядування.

5.13. Учніське самоврядування Деснянського ліцею :

– у закладах освіти та їхніх структурних підрозділах може діяти учнівське самоврядування на рівні закладу з метою формування та розвитку громадянських, управлінських і соціальних компетентностей учнів, пов'язаних з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту, здорового способу життя тощо;

– учнівське самоврядування здійснюється учнями безпосередньо і через органи учнівського самоврядування;

– учні мають рівні права на участь в учнівському самоврядуванні, зокрема на участь у роботі дорадчих (консультативних із певних питань), робочих (робочих групах тощо) та інших органів учнівського самоврядування, а також вільно обирати та бути обраними до виборних органів учнівського самоврядування;

– учнівське самоврядування може діяти також на рівні класу;

– органи учнівського самоврядування утворюються за ініціативою учнів та можуть бути одноособовими, колегіальними, а також можуть мати різноманітні форми і назви;

– керівник закладу освіти сприяє та створює умови для діяльності органів учнівського самоврядування;

– інші учасники освітнього процесу не повинні перешкоджати і втручатися в діяльність органів учнівського самоврядування;

– з питань захисту честі, гідності та/або прав учнів закладу освіти керівник учнівського самоврядування має право на невідкладний прийом керівником закладу освіти. Керівник закладу освіти зобов'язаний розглянути усну чи письмову вимогу керівника учнівського самоврядування про усунення порушень щодо честі, гідності чи прав учня закладу освіти та вжити заходів відповідно до правил внутрішнього розпорядку та/або законодавства;

– органи учнівського самоврядування мають право, але не зобов'язані вести протоколи чи будь-які інші документи щодо своєї діяльності.

5.14. Органи учнівського самоврядування мають право:

– брати участь в обговоренні питань удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи, організації дозвілля, оздоровлення, побуту та харчування;

– проводити за погодженням з керівником закладу освіти організаційні, просвітницькі, наукові, спортивні, оздоровчі та інші заходи та/або ініціювати їх проведення перед керівництвом закладу освіти;

- брати участь у заходах (процесах) із забезпечення якості освіти відповідно до процедур внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- захищати права та інтереси учнів, які здобувають освіту у цьому закладі освіти;
- вносити пропозиції та/або брати участь у розробленні та/або обговоренні плану роботи закладу освіти, змісту освітніх і навчальних програм;
- через своїх представників брати участь у засіданнях педагогічної ради з усіх питань, що стосуються організації та реалізації освітнього процесу.

5.16. Діяльність органів учнівського самоврядування не повинна призводити до порушення законодавства, установчих документів закладу освіти, правил внутрішнього розпорядку, прав та законних інтересів інших учасників освітнього процесу.

5.17. Засади учнівського самоврядування визначаються цим Законом України «Про повну загальну середню освіту» та положенням про учнівське самоврядування закладу освіти (за наявності), що затверджується загальними зборами уповноважених представників класів закладу освіти.

У своїй діяльності органи учнівського самоврядування керуються законодавством, правилами внутрішнього розпорядку та положенням про учнівське самоврядування закладу освіти (за наявності).

5.18. Рішення органу учнівського самоврядування виконується учнями на добровільних засадах.

5.19. Посадові особи закладу зобов'язані зберігати комерційну таємницю та іншу конфіденційну інформацію.

6. Матеріально-технічна база та фінансово-господарська діяльність.

6.1. Матеріально-технічна база закладу включає будівлі, споруди, землю, комунікації, обладнання, інші матеріальні цінності, вартість яких відображена у балансі.

6.2. Майно, закріплене за Деснянським ліцеєм належить закладу на правах оперативного управління та не може бути вилученим у нього, якщо інше не передбачено законодавством.

6.3. Заклад відповідно до чинного законодавства користується землею, іншими природними ресурсами і несе відповідальність за дотримання вимог та норм законів і їх охорони.

6.4. Вилучення основних фондів, оборотних коштів та іншого майна закладу проводиться лише у випадках, передбачених чинним законодавством. Збитки, завдані закладу внаслідок порушення його майнових прав іншими юридичними та фізичними особами, відшкодовується відповідно до чинного законодавства.

6.5. Для забезпечення освітнього процесу із дотриманням діючих нормативів база Деснянського ліцею, крім класних приміщень, включає навчальні кабінети, спортивний, актові зали, бібліотеку, медіатеку, інтерактивний стрілецький тир, ресурсну кімнату, логопедичний кабінет, комп'ютерні кабінети, буфет, їдальню, приміщення для інженерно-технічного та навчально-допоміжного персоналу, вчительську (конференц-зал) , адміністративні кабінети.

6.6. Фінансування закладів загальної середньої освіти здійснюється з державного та місцевих бюджетів відповідно до Бюджетного кодексу України. Іншими джерелами фінансування закладів загальної середньої освіти можуть бути:

- доходи від надання платних освітніх та інших послуг;

- благодійна допомога відповідно до законодавства про благодійну діяльність та благодійні організації;
 - гранти;
 - інші джерела фінансування, не заборонені законодавством.
- Отримані із зазначених джерел кошти використовуються закладами загальної середньої освіти відповідно до затвердженого кошторису.
- Одержання закладом загальної середньої освіти власних надходжень не є підставою для зменшення обсягу його бюджетного фінансування.
- 6.7. Отримані закладом загальної середньої освіти кошти повинні бути використані відповідно до його установчих документів, зокрема для організації та забезпечення його діяльності, та не можуть бути вилучені в дохід державного або місцевих бюджетів, крім випадків, передбачених законом.
- 6.8. Фінансово-господарська діяльність закладу загальної середньої освіти здійснюється на основі кошторису, що затверджується засновником з урахуванням пропозицій закладу загальної середньої освіти.
- 6.9. Деснянський ліцей може надавати платні освітні та інші послуги, перелік яких затверджує Кабінет Міністрів України. Керівник закладу освіти визначає перелік платних освітніх та інших послуг, що надаються закладом освіти, із зазначенням часу, місця, способу та порядку надання кожної з послуг, їх вартості та особи, відповідальної за їх надання.
- Заклади освіти не можуть надавати (повністю чи частково) платні освітні послуги для досягнення їх учнями результатів навчання (компетентностей), визначених державними стандартами.
- 6.10. У Деснянському ліцеї під час освітнього процесу, що забезпечує досягнення результатів навчання, передбачених освітньою програмою закладу освіти, не можуть проводитися платні заходи чи надаватися платні послуги.
- 6.11. Учні та їхні батьки можуть отримувати в закладі загальної середньої освіти платні освітні та інші послуги виключно на добровільних засадах.
- 6.12. Порядок діловодства і бухгалтерського обліку в закладі визначається законодавством, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України та інших центральних органів виконавчої влади, до сфери управління яких належать заклади. За рішенням засновника закладу бухгалтерський облік може здійснюватись самостійно або через централізовану бухгалтерію.
- 6.13. Заклад має право згідно із законодавством придбати та орендувати необхідне обладнання та інші матеріальні ресурси, користуватися послугами підприємств, установ, організацій та фізичних осіб, фінансувати за рахунок власних коштів заходи, що сприяють поліпшенню соціально-побутових умов працівників закладу.
- 6.14. Звітність про діяльність закладу ведеться відповідно до законодавства.

7. Міжнародне співробітництво.

- 7.1. Деснянський ліцей за наявної належної матеріально-технічної та соціально-культурної бази, відповідного фінансування має право проводити міжнародний учнівський та педагогічний обмін у рамках освітніх програм, проектів, встановлювати відповідно до законодавства прями зв'язки з міжнародними організаціями та освітніми асоціаціями.
- Заклад має право відповідно до законодавства укладати договори про співробітництво з навчальними закладами, науковими установами, підприємствами, організаціями, громадськими об'єднаннями інших країн.

7.2. Участь закладу у міжнародних програмах, проектах, учнівському та педагогічному обміні здійснюється відповідно до законодавства.

7.3. Міжнародна академічна мобільність учнів та педагогічних працівників реалізується шляхом їх участі у програмах двостороннього та багатостороннього міжнародного обміну учнів та/або педагогічних працівників.

7.4. За учнями зберігаються їхній статус та місце навчання у відповідному закладі освіти України, за умови продовження здобуття ними повної загальної середньої освіти в Україні за однією з визначених цим Законом форм здобуття освіти (крім очної), у тому числі з оформленням індивідуального навчального плану. Такі особи зобов'язані пройти відповідно до законодавства державну підсумкову атестацію (оцінювання результатів навчання) для переведення на наступний рік навчання та/або отримання відповідного документа про освіту.

7.5. За педагогічними працівниками закладів освіти, які беруть участь у програмах міжнародного обміну, зберігається місце роботи у відповідному закладі освіти України без збереження заробітної плати. На час тимчасової відсутності педагогічного працівника на відповідну посаду може бути призначена інша особа за строковим трудовим договором відповідно до законодавства.

8. Контроль за діяльністю закладу.

8.1. З метою забезпечення реалізації єдиної державної політики у сфері загальної середньої освіти здійснюється державний контроль за діяльністю закладу.

8.2. Державний нагляд (контроль) у сфері загальної середньої освіти здійснюється центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти та його територіальними органами, що діють на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що визначені Законом України «Про освіту» та «Про повну загальну середню освіту».

8.3. Формами заходів державного нагляду (контролю) у сфері загальної середньої освіти є:

- плановий (позаплановий) інституційний аудит;
- позапланова перевірка.

8.4. Центральний орган виконавчої влади із забезпечення якості освіти та його територіальні органи проводять інституційний аудит, позапланові перевірки відповідно до цього Закону та згідно з порядками, затвердженими центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

9. Реорганізація або ліквідація закладу.

9.1. Рішення про реорганізацію або ліквідацію закладу приймає засновник. Реорганізація закладу може відбутися шляхом злиття, приєднання, поділу, виділу (стаття 109 Цивільного Кодексу).

Ліквідація проводиться ліквідаційною комісією, призначеною засновником, а у випадках ліквідації за рішенням арбітражного суду – ліквідаційною комісією, призначеною цим органом.

З часу призначення ліквідаційної комісії до неї переходять повноваження щодо управління закладу.

Ліквідаційна комісія оцінює наявне майно Деснянського ліцею, виявляє його дебіторів і кредиторів і розраховується з ними, складає баланс і представляє його засновнику.

У випадку реорганізації права і обов'язки закладу переходять до правонаступників відповідно до чинного законодавства. Ліквідація закладу відбувається у формах позбавлення її статусу опорного закладу та статусу юридичної особи відповідними органом державної виконавчої влади або засновником.

9.2. Ліквідація або реорганізація закладу здійснюється згідно з чинним законодавством.

9.3. При реорганізації чи ліквідації закладу учням, які навчалися в ньому, повинна бути забезпечена можливість продовження навчання відповідно до чинного законодавства.

9.4. При організації чи ліквідації закладу працівникам, які звільняються або переводяться, гарантується дотримання їхніх прав та інтересів відповідно до законодавства України.

9.5. Реорганізація і ліквідація закладів загальної середньої освіти у сільській місцевості допускаються лише після громадського обговорення проекту відповідного рішення засновника.

Додаток 1

Правила поведінки учня

Деснянського ліцею та його філій.

1. Правила поведінки учнів базуються на чинному законодавстві України.
2. Учні поважають цінності свого закладу.
3. Учні дотримуються правил поведінки на основі взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу.

Ми – у безпеці.

- ✓ Ліцей – територія, на якій не місце для зброї, вибухових або вогненебезпечних предметів та речовин, спиртних напоїв, наркотичних речовин, сигарет (електронних – також), шокерів, газових балончиків, ножів та інших небезпечних предметів.
- ✓ Цькування, бійки, залякування, лихослів'я та знущання над людиною є неприпустимими формами поведінки в закладі та за його межами.
- ✓ Учні бережуть майно закладу, дбають про чистоту та порядок на території ліцею, піклуються про те, що оточує (територія, навчальні кабінети, кімнати для дозвілля, книги, меблі тощо).
- ✓ Учні піклуються про безпечне перебування в закладі освіти, дотримуючись правил пожежної безпеки, вимог охорони праці та безпеки життєдіяльності під час занять.
- ✓ Фінансові операції між учнями здійснюються на благодійних засадах в рамках економічних та благодійних проєктів.

Ми – старанні й наполегливі в навчанні, бо ми:

- ✓ приходимо до ліцею за 10-15 хв до початку навчальних занять, займаємо своє робоче місце, готуємо все необхідне навчальне приладдя до уроку;
- ✓ ідемо з закладу та його території лише з дозволу вчителів або медичної сестри (попередньо узгодивши з батьками);
- ✓ серйозно ставимося до навчання;

- ✓ старанно виконуємо домашні завдання;
- ✓ на уроки фізичної культури приходимо в спортивній формі та спортивному взутті. Дотримуємося правил безпеки.

Ми – ввічливі, бо ми:

- ✓ ввічливо розмовляємо;
- ✓ поводимось так, щоб чути вчителя та своїх однокласників (друзів);
- ✓ висловлюємо свої погляди, не зачіпаючи гідності й почуттів інших людей;
- ✓ з повагою ставимося до старших, піклуємося про молодших школярів;
- ✓ звертаємося один до одного шанобливо.

Ми – на уроках:

- ✓ працюємо так, щоб не відволікатися самому й не відволікати інших від процесу навчання: якщо щось не розчули чи не зрозуміли – піднімаємо руку і звертаємось до вчителя;
- ✓ бажаючи відповісти або вийти, обов'язково піднімаємо руку; не перебиваємо, коли хтось відповідає і не вигукуємо;
- ✓ дотримуємось правил безпеки життєдіяльності: з кожної дисципліни вони свої, але головне для всіх учнів – бути уважними та обережними при роботі з небезпечними предметами, біля вікон та біля дверей;
- ✓ дотримуємося порядку на столі: не допускаємо безладу і наявності сторонніх предметів, непотрібних певного уроку, які будуть відволікати від процесу навчання;
- ✓ не запізнюємось, адже це відволікає і вчителя, і учнів, проте раптом хтось запізнився з поважної причини - він/вона обов'язково стукає, просить вибачення і якомога швидше й тихіше сідає на своє місце та долучається до роботи;
- ✓ вимикаємо звук телефона та ховаємо його, щоб він нас не відволікав; використовуємо гаджети лише з навчальною метою;
- ✓ не їмо, адже це, по-перше, не гарно, а, по-друге, процес травлення не сумісний з розумовою діяльністю;
- ✓ бережемо майно школи – не гойдаємось на стільцях, не малюємо на партах і в підручниках;
- ✓ слідкуємо за поставою;
- ✓ не підказуємо і не вигукуємо, щоб не відволікати і не заважати тим, хто відповідає;
- ✓ пам'ятаймо: погана поведінка на уроці призводить до незасвоєння матеріалу всім класом.

Ми – в їдальні:

- ✓ заходимо без верхнього одягу;
- ✓ звертаємося один до одного шанобливо, розмовляємо неголосно, щоб не турбувати тих, хто поряд;
- ✓ під час харчування дотримуємося гарних манер і поведимося пристойно;
- ✓ дотримуємося черги при отриманні їжі;
- ✓ старші за потреби допомагають маленьким учням;
- ✓ прибираємо свій посуд зі столу після вживання їжі;
- ✓ дбайливо ставимося до майна їдальні.

